

POLSKA

Redakcja i Administracja: Krak. Przedm. 71. Tel. Redakcji 503-59. Administracji 240-15. P.K.O. 19-119

Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

Kula u nogi Berlina

Prusy Wschodnie są od niepamiętnych czasów w organizmie Państwa Pruskiego członkiem chroniczną chorobą dotkniętym. Co pewien czas choroba ta uzewnętrznia się w powszechnym niedostatku i przybiera takie rozmiary, że podnoszą się chóralne lamenty i ręce wyciągają się z Królewca do Berlina błagalnie o pomoc. Więc nawet w najcięższych czasach rząd pruski musiał śpieszyć z workiem pieniędzy do Prus Ws. i ratować przeważnie ziemian, mejednokrotnie stojących na krawędzi ruiny. Ponieważ zaś zapomogi te rządowe udzielano tylko filarom tronu pruskiego, polscy ziemianie, i ogólnie tam istniejący, przeszli na wiarę pruską zarówno jak luterkańską. Pozostały tylko mnogie polskie nazwiska szlacheckie i inne.

W roku zeszłym znów rozległy się po Niemczech jęki i płacze gremialne z Prus Wschodnich a nawet pogroźki takie, że ten i ów Niemiec począł wątpić w patriotyzm tej mieszanej ludności. Gazety wysłały tam korespondentów w celach wywiadowczych i okazało się istotnie, że ludność tej prapruskiej dzielnicy różni się pojęciowo znacznie od Prusaków zachodnich i pod niejednym względem zajmuje chwinię stanowisko. Odnosi się to zaś do wszystkich stanów i nawet arystokratyczne rody i pozornie typowi junkrzy, liczący się często w wybrykach antypolskich, chwilami inna, nieoczekiwana przysławiają minę. Zwłaszcza wtenczas, gdy bieda przechodzi przez kraj jezior mazurskich.

Jakoż w połowie maja parlament niemiecki uchwalił ustawę, niosącą pomoc Prusom Wschodnim na wielką skalę. I tak popłyną znów olbrzymie sumy na ratunek wszystkich ruiną zagrożonych warsztatów pracy. Plan sanacyjny ma być przeprowadzony w ciągu trzech lat pod kierownictwem ad hoc mianowanego komisarza.

Wielomiljonowe zapomogi otrzymają wielkie warszaty okrętowe Schichana, otrzymania szkolnictwo, rybołówstwo, a głównie rolnictwo, któremu nadto obniżono podatki i zmniejszono świadczenia. Powtóre nastąpi zniżka taryf kolejowych oraz uruchomienie kolejek wąskotorowych. Jak hojnie Rząd uposaża te prowincje widać z tego, że na tę ostatnią pozycję przeznaczono zgórą 1.600 000 marek.

Oczywiście parlament, który nawet w czasach najszaleńszej inflacji znajdował znaczne fundusze na dwie rzeczy: na wojnę i cele antypolskie, nie zapominał o „wzmocnieniu niemieczyny”. Wyznaczono zatem na osadnictwo wzdłuż pasa granicznego aż 38 milionów marek czyli zgórą 80 milionów złotych. A zatem wierzą, katolicycy rodacy nasi na Warmji i ewangelicy Mazurzy wystawieni będą na nową falę germanizacyjną. Ci sami Mazurzy z nad jezior Sniardwy i Niewolna, którzy w plebiscycie, nietylko pod naporem teroru, głosowali za Prusami, otrzymają teraz nagrodę za swe wiernopoddane uczucia pruskie w wyroku eksterminacyjnym. Ten sam los dotyka znacznych naszych Warmjaków na „ziemi krzyżów”. Nie potrzeba nadmieniac, jak przez to cierpi katolicyzm na tej protestantyzmem ożywionym wyspie katolicyzmu. Ale dziękuj, wyświeca społecznym ten żywioł polski tylokrotnie już znosił niby

UROCZYSTOŚCI BOŻEGO CIAŁA

Ośmiodniowe uroczystości Bożego Ciała celem uczczenia Najświętszego Sakramentu, rozpoczęły się wczoraj, dnia 30 b. m. od nabożeństw we wszystkich kościołach i kaplicach odprawionych wcześniej, niż zwykle dlatego, aby dać możliwość duchowieństwu, bractwom i wiernym wzięcia liczniejszego udziału w procesji z kościoła Archikatedralnego, która wyszła o godz. 11.20 rano.

Już od godz. 10-ej zaczęły przybywać procesjonalnie na pl. Zamkowy ze wszystkich kościołów stolicy bractwa ze świateł, chorągwi, feretronami i godłałami religijnymi, dziewice i dzieci w białych, techny rzemieślnicze, organizacje katolickie kobiece ze Związkiem Katolickim Polek na czele, delegacje szkół średnich i wyższych ze sztandarami, korporacje akademickie, sodalicy marjańskie, sodaliterencje św. Wincentego à Paulo, adoracje Najświętszego Sakramentu, Sokoli, Wioślarki i Wioślarze, oddziały przysobienia wojskowego, harcerze i orkiestry. Wszystkie te organizacje ustawiły się zwartym szeregiem począwszy od Archikatedry przez pl. Zamkowy, Krakowskie Przedmieście poza pomnikiem Mickiewicza, placyk przed kościołem karmelitów i dalej znów w stronę pl. Zamkowego. Był to niezmiernie długi i niezwykle barwny łańcuch.

Do Archikatedry przybyli i zajęli miejsca w presbiterjum Rząd, przedstawiciele Sejmu i Senatu, przedstawiciele Wojskowości z generałem Berbeckim na czele, Władze Miejskie, Senaty Akademickie Wyższych Uczelni. Na małym tronie arcybiskupim zasiadł J. E. Nuncjusz Apostolski ks. Arcybiskup Marmaggi, w stalach — Kapituła Metropolitalna, prałaci i szambelanowie papiescy, kanonicy honorowi i wyższe duchowieństwo.

O godz. 10.15 rozpoczął Mszę św. pontyfikalną J. E. ks. Biskup Szlagowski w otoczeniu Archidjakona ks. kanonika Niemiry i kanoników ad honores księży Bałula i Jamiołkowskiego oraz liczne kleru.

Po skończonej sumie rozpoczęła się procesja, której przewodniczył J. E. ks. Biskup Szlagowski, niosąc Mosntrancję z Najświętszą Hostją, porzeczany przez szeregi Sióstr zakonnych i liczne duchowieństwo świeckie i zakonne. Obok celebransu postępowal Msgr. Marmaggi. Przy bal-

dachimie jako straż honorowa szło z obnażonymi pałaszami czterech oficerów pułku szwoleżerów i tyluż oficerów artylerji konnej. W procesji wzięli również udział: kompanja honorowa 36 pp. i orkiestra 32 p. p.

Ewangelje św. św. odśpiewali: 1-ą w kościele św. Anny ks. prałat Fajęcki, 2-ą w kościółku Dobroczyńności ks. prałat Ciepliński, 3-ią w kościele po-karmelickim ks. infułat Brzeziewicz i 4-ą przy ołtarzu przybranym przed figurą Matki Boskiej Zwycięskiej ks. infułat Bączkiewicz. Pienia religijne przy ołtarzach wykonał chór alumnów Seminarjum Metropolitalnego pod kierunkiem ks. profesora Nowackiego. Po odśpiewaniu przy czwartym ołtarzu „O Sacrum Convivium” i odmówieniu rytuałem przepisanych modlitw, procesja ruszyła z powrotem do kościoła, zatrzymując się na pl. Zamkowym, gdzie Dostojny Celebrans udzielił błogosławieństwa na cztery strony zebrany tysiącny tłumom. Przy śpiewie hymnu Te Deum orszak procesyjny powrócił do Archikatedry i tu z przed głównego ołtarza po trzykrotnym odśpiewaniu „Salvum fac” udzielił błogosławieństwa.

Południowe procesje odbyły się przy pięknej słonecznej pogodzie i niezmiernie liczny udział rozmodlonego tłumu. Jedną z najliczniejszych wyszła o godz. 5 po poł. procesja z kościoła św. Aleksandra, którą celebrował ks. kanonik Choromański. Ewangelje św. św. przy przybranych ołtarzach odśpiewali: 1-ą w Instytucie Głuchoniemych i Ociemniałych ks. prefekt Kuczyński, 2-ą i 3-ią przy ul. Matejki ks. prefekt Zarembowicz i ks. profesor Rosłaniec, 4-ą w Alejach Ujazdowskich ks. kanonik Zapałowski. Również o godz. 5-ej wyszła procesja z kościoła św. Stanisława do ołtarza przybranych na ul. Wolskiej. O godz. 6 po poł. odbyły się procesje z kościoła św. Antoniego, którą celebrował ks. prałat Kępiński, oraz z kościołów: Bożego Ciała na Kamionku, Matki Boskiej Różańcowej na Nowem Bródnie, Wszystkich Świętych, a także św. Stanisława Kostki na Żoliborzu.

Wczorajsze procesje pomimo wielotysięcznych tłumów, które w nich wzięły udział, odbyły się we wzorowym porządku, niczem nie zamąconym i w nastroju niezwykle podniosłym.

skala burze takie, że wolno żywić nadzieję, iż i teraz utrzyma się w swych ojcowskich posiadach bez większego uszczerbku. Tem silniejszego wszakże będzie potrzebował teraz moralnego poparcia ze strony Kościoła i narodu.

Co się tyczy świeżo uchwalonej ustawy ratunkowej dla Prus Wschodnich, to można wywróżyć śmiało, że nie położy końca perjodycznym powtarzającym się tam kataklizmom gospodarczym. Kraj ten okrom żyznej Warmji, naogół murszowaty, biedny zawsze zapadać będzie w chorobę swą dotychczasową, gdyż pozbawiony jest swego przyrodzonego Hinterlandu.

Polityka niemiecka głosi i głosić będzie po świecie, że wszystkiemu złemu

winiem korytarz pomorski, że bez polskiego Pomorza czyli bezpośredniej łączności z zachodem Królewiec żyć nie może. Jest to wszakże oczywistym absurdem, gdyż przed wojną Królewiec nie posiadał dogodniejszych linii komunikacyjnych z zachodem aniżeli dzisiaj a tak samo zapadał w biedę i uciekał się o pomoc do Berlina. Zło tkwi w pogwałceniu prawa wynikającego z położenia geograficznego.

Prusy Wschodnie są sztucznym aneksem organizmu państwowego Niemiec, są niczem innym, jak tylko dogodnym terenem wypadowym i kolonją germańską. Zresztą są i pozostaną ciężką kulą u nogi Berlina.

M. W.

DZIEŃ POLITYCZNY

KS. PRYMAS HLOND W RZYMIE

Przybył tu samolotem z Wiednia Ks. Kardynał Prymas Hlond. Samolot wylądował na lotnisku Littorio o godz. 16 m. 5. Ks. Kardynała powitał na lotnisku szereg dostojników Kościoła i OO. Salezjanów.

ODPOWIEDŹ MAR. PIŁSUDSKIEGO

Lidzka „Republika” donosi, że odpowiedź p. Marszałka Piłsudskiego udzielona sędziemu Trybunału Najwyższego p. Zaleskiemu w sprawie b. Ministra Skarbu p. Czechowicza, brzmi:

— Ja, Józef Piłsudski, urodzony w r. 1867, pierwszy marszałek Polski, odmawiam wszelkich zeznań, bo jestem szefem rządu, wobec rządu, sądu i oskarżycieli. — J. Piłsudski.

Jedno z pism stołecznych dodaje, iż według opinji kół miarodajnych tekst po dany przez „Republikę” nie jest ściśly.

WYJAZD P. DEWEY'A

Przed wyjazdem do Bukaresztu doradca finansowy, p. Dewey, odbył wczoraj konferencję z prezydum Banku polskiego. P. Dewey'a zastępować będzie w czasie jego pobytu w Rumunji p. Allan Road.

ZAJSCIA OPOLSKIE W LIDZE NAR.

W sprawie napadu niemieckiego w Opolu wpłynęła skarga do Ligi Narodów. Dotychczas nie jest ustalone, czy będzie ona przedmiotem rozpraw na najbliższej sesji rady Ligi Narodów w Madrycie.

ROKOWANIA POLSKO-NIEM.

Mimo wyjazdu p. Hermesa z Warszawy toczą się w dalszym ciągu rokowania gospodarcze z Niemcami. Negocjacje te prowadzone są na drodze dyplomatycznej.

P. GRANDI

Donoszą, że przyjazd włoskiego podsekretarza stanu, p. Grandiego do Warszawy, odroczony jest do października ze względu na rozpoczynające się niebawem ferie letnie, następnie ze względu na wrześniową sesję Ligi Narodów.

DELEGACJA POLSKA DO RADY L. N.

Na sesję czerwcową Rady Ligi Narodów, która obradować będzie w Madrycie, udaje się p. Minister Zaleski w towarzystwie dyrektora gabinetu p. Szumłakowskiego, naczelnika wydziału Ligi Narodów, p. Tarnowskiego, naczelnika wydziału prasowego, p. Chrzanowskiego, kierownika referatu spraw mniejszości narodowych w wydziale Ligi Narodów, p. Dębickiego, i sekretarza osobistego p. Tomaszewskiego. P. Ministrowi Zaleskiemu towarzyszyć będzie do Madrytu p. Zaleska. Do Madrytu przybędą również jako członkowie delegacji polskiej: stały delegat Polski przy Lidze Narodów, min. Sokal, i radca delegacji polskiej w Genewie, p. Gwiazdowski. W drodze do Madrytu pp. Zalescy zatrzymają się na jeden dzień w Paryżu.

P. AMBASADOR WŁOSKI

W dniu 28 maja b. r. przybył z Rzymu do Warszawy samochodem w towarzystwie małżonki Jego Eksc. Alfreda Martina Franklin, pierwszy ambasador Italji w Polsce.

W dniu 29 b. m. p. minister Zaleski przyjął nowego ambasadora, który w najbliższych dniach złoży swe listy uwierzytelniające P. Prezydentowi Rzeczypospolitej na uroczystej audjencji na Zamku.

KONKORDAT RUMUNJI Z WATYKANEM

BUKARESZT. (PAT). — Izba deputowanych ratyfikowała konkordat z Watykanem 197 głosami przeciwko jednemu. Rezultat głosowania powitany był długotrwałymi oklaskami.

WYBORY W ANGLIJI

LONDYN. — W ciągu dnia wczorajszego cała Anglia pośpieszyła do urn wyborczych. Pogoda dopisała, wskutek czego frekwencja wyborców była bardzo liczna. Szczególnie zwracał wszędzie uwagę gromadny udział kobiet. Do godzin popołudniowych porządku nigdzie nie zakłócono. Według pobieżnych danych szanse konserwatystów przedstawiają się bardzo poważnie.

NAPAD W POCIĄGU

Dnia 28 b. m. na 271 kilometrze linii Strzemieszyce — Dęblin podczas ruchu pociągu do przedziału 3-ej klasy w pociągu Nr. 914 wtargnął zamaskowany bandyta z rewolwerem w rękę, którym steroryzował czterech jadących w tym przedziale pasażerów. Bandyta obrabował trzech pasażerów z pieniędzy, zaś do czwartego, który stawiał czynny opór, dał trzy strzały, raniąc go ciężko. Na odgłos strzałów służba zatrzymała pociąg, z czego skorzystał bandyta i zniknął w ciemnościach. Rannego pasażera odwieziono do szpitala w Olkuszu. Policja zarządziła obławę.

WALKA Z POLSKOŚCIĄ W KOWNIE

KOWNO. (PAT). — Wychodzący z Kownie dziennik polski „Dzień Kowieński” donosi, iż stosowany dotychczas sposób zamalowywania polskich szyldów przez nigdy prawie nieujawnionych sprawców został „ulepszony” w ten sposób, iż obecnie szyldy są kradzione, jak np. szyld Banku dla Drobnych Kredytów, oraz Włościańskiego Związku Ubezpieczeń Wzajemnych.

FIASKO LOTÓW ATLANTYCKICH

OLD ORCHARD. (PAT). — Mechanicy dwóch współzawodniczących z sobą samolotów, które podjąć mają lot transatlantyczny do Europy, a mianowicie francuskiego „L'oiseau jaune” i amerykańskiego „Green Flash”, puścili od świtu motory w ruch wobec możliwości w dniu dzisiejszym odlotu.

Yancey, jeden z lotników „Green Flash”, oczekuje ostatniego biuletynu meteorologicznego.

Lotnicy francuscy Lotti i Lefevre byli w dniu wczorajszym w Nowym Jorku, lecz oczekiwani są w Old Orchard dziś rano. Mechanicy ich mówią, że jeżeli „Green Flash” odleci, to „L'oiseau jaune” nie będzie również czekał.

BERLIN, 29.5 (PAT). — Lotnicy francuscy Lotti i Lefevre, którzy podjęli lot transatlantyczny do Europy na samolocie francuskim „L'oiseau jaune”, niestety musieli po 20 minutach jazdy zawrócić wskutek defektu motoru.

Samolot amerykański „Green Flash”, który równocześnie odleciał do Europy, pilotowany przez lotników Williamsa i Yanceya, wystartował również nieszcześnie, samolot bowiem ugrzązł na wybrzeżu morskim, wywrócił się na bok i zламаł skrzydła.

SOCJALIŚCI NIEMIECCY ZA ZBROJENIAMI

BERLIN. (PAT). — Obradujący w Magdeburgu kongres niemieckiej partii socjalno-demokratycznej przyjął dzisiaj 244 głosami przeciwko 147 zrewidowany przez komisję projekt t. zw. „Programu zbrojeniowego”.

Dyskusja, jaka poprzedziła przyjęcie programu, była niezwykle ożywiona. — Delegaci opozycyjni w dalszym ciągu zwalczyli wytyczne zarządu partyjnego

Wnioski te odrzuciła większość.

GŁOS Z ZA OCEANU

4) Gdy pomyślę, że moi przodkowie walczyli o swoją Wiarę, cenię ją, jak drogocenny spadek. Gdy wyobrażam sobie Polkę, jako przedmurze Chrześcijaństwa, jako naród przyjazny i gościnny, dumny jestem z Polski.

Lecz — niestety, to Polska przeszłości! A jeśli kto mnie zapyta: czy kochasz tę Polskę? Odpowiem całym sercem: Tak! Kocham tę Polskę, dumny z niej jestem, i gdy w moim liście wspominam o tej Polsce, chciałbym wrócić do niej na kłęczkach i prosić o przebaczenie! W przeciwnym razie uważałbym się sam prawdziwie za renegata, za degenerata, za syna marnotrawnego!

Ale tej Polski już niema... Dzisiejsza Polska przedstawia obraz zupełnie odmienny. Polska dzisiejsza jest ciałem, które się rozpada, krajem 101 partji: wyzwoleńcy, socjaliści, liberalni, partja chłopska, lewicowa, ukraińska i 95 innych. A proszę spojrzeć na te rozliczne sekty w Polsce dzisiejszej; marjawici, hodurownicy, luteranie, baptyści, kalwini, episkopalni, badacze i tyle innych... Ludzie, którzy tworzą przyszłość Polski dzisiejszej, są ludźmi bez charakteru, bez zasad

chrześcijańskich, bez religijnych ideałów; to ludzie którzy walczą, by wprowadzić rozwody, którzy bronią wolnej miłości, którzy usiłują uprawnić nielegalne potomstwo...

Albo proszę spojrzeć na tych przedstawicieli, których nam Polska przysyła tu, do tego kraju! Cóż mówić o tak zwanych patryjotach polskich w Stanach Zjednoczonych? Kto wzniesła tu największą wrzawę o tem podczas wieców i obchodów? Ludzie bez religji, którzy wzywają do zachowania polskich tradycji, a równocześnie posyłają własne dzieci do szkół niepolskich!

Zapytuję też wszystkich tych patryjotów, którzy wynoszą patryjotyzm, a równocześnie lekceważą, a nawet poniżają duchowieństwo, Kościół i Wiarę ojców naszych, pytam ich, co by tu pozostało z naszych zacnych polskich tradycji, gdyby nie Kościół swoją nauką, kazaniem i towarzystwami, a ponadto wszystko parafjalnymi szkołami nie podtrzymywał w sercach polskich cór i synów w Ameryce przywiązania do Wiary, obyczajów i tradycji naszych przodków?!...

Zaiste, jeśli byśmy w przeszłości mieli polegać tylko na owych „wiechach” i „obchodach”, gdyby wszyscy Polacy naśladowali tych tak zwanych „patryjotów” — język polski, zwyczaj i tradycje dawno by tu zaginęły.

DRUGI PROCES JAKUBOWSKIEGO

NEUSTRELITZ. (PAT). — W drugim dniu rozpraw przeciwko byłym świadkom w procesie Jakubowskiego, na podstawie zeznań których Jakubowski został skazany i stracony w 1925 roku, dwaj bracia Nogensowie obciążali się nawzajem ciężko. Młodszy z braci Nogensów, stwierdza kilkakrotnie, że brat jego August Nogens dokonał samego aktu morderstwa i przyznał się sam do uczestnictwa w tem morderstwie, opisując szczegółowo, w jaki sposób ciało zamordowanego dziecka wpychał do jamy króliczej. Koehlerowa, przyznała, że wiedziała o planowaniu zamordowania swego wnuka i dlatego wyjechała na ten dzień do miasta.

W dotychczasowym przebiegu obrad

UCIECZKA SOWIECKIEGO DYGNITARZA

BERLIN. (PAT). — Organ trockistów niemieckich „Volkswille” podaje sensacyjne rewelacje, dotyczące b. prezesa Banku państwa sowieckiego Scheinmanna. Dziennik twierdzi, że prezes Scheinmann przyjmowany był w Ameryce przez finansistów amerykańskich, niezmiernie uprzejmie, co miało posiadać specjalne głębsze uzasadnienie. Scheinmann w drodze powrotnej z Ameryki do Moskwy zatrzymał się w Berlinie i wbrew wezwanemu rządowi sowieckiego miał odmówić powrotu do Moskwy. Scheinmann, jak twierdzi „Volkswille”, znajduje się

obalone już zostały główne punkty, na których się opierał wyrok, skazujący Jakubowskiego na śmierć. Przedewszystkiem obalone zostały motywy wyroku twierdzące, że Jakubowski był ojcem zamordowanego dziecka. Następnie udowodnione zostało kategorycznie głównym świadkiem ówczesnego procesu, iż oni się sami do tego przyznają, że w toku procesu przeciw Jakubowskiemu zeznawali pod przysięgą fałszywie, wskutek czego Jakubowski został skazany.

Zeznania te stwierdziły zatem, że podstawy, na których wyrok się opierał, a przedewszystkiem całkowicie uznana przez sąd wiarogodność zeznań ówczesnych głównych świadków, przyznających się dziś otwarcie do krzywoprzysięstwa, były całkowicie błędne.

jeszcze w Berlinie obecnie i kategorycznie wzbrania się do Moskwy wracać. „Volkswille” nazywa sprawę Scheinmanna bardzo tajemniczą w związku z pozabawieniem go już nie tylko prezydentury Banku państwa sowieckiego, ale także wszystkich urzędów sowieckich i przy pomina w związku z tem, że przed rokiem z górą przybył do Berlina sekretarz z Talina na kurację. Odmówił on powrotu do Moskwy i miał przejść otwarcie do monarchistycznego rosyjskiego odtamu, ogłaszając w prasie antybolszewickiej sensacyjne rewelacje o wewnętrznym stanie Sowietów.

NASTROJE NA LITWIE

KOWNO. (PAT). — „Ritas” we wstępnym artykule pisze, że wszelkie powstania, puczki i zamachy wprowadzają w życie wewnętrznym Litwy niezdrową atmosferę. W ostatnim czasie wprowadzony został specjalny surowy regime.

Jednakże ostatnie wiadomości wykazują, że środki te nie hamują terroru, i wątpić należy, czy zapobiegą nowym przestępstwom. Społeczeństwo nasze — pisze

dziennik — może nie bez podstaw pragnąć, ażeby w życiu wewnętrznym Litwy atmosfera została oczyszczona, uspokojona. Wszyscy pragną spokoju i pragną, by stan tymczasowy zamienił się w stały porządek. Wszystko to wyjaśnia, iż wśród społeczeństwa prowadzone są rozmowy i narady grup społecznych co do dalszej taktyki. Póki jednak trwa walka z partjami jako takimi, nie może być mowy o współpracy.

PRZECIWKO REDUKCJOM NA P. K. P.

Związki kolejarzy złożyły na ręce ministra komunikacji Kühna memorjał w sprawie wstrzymania redukcji na P. K.

P. Związki Kolejowców wskazują, że zmniejszenie personelu przez poszczególne dyrekcje potęguje bezrobocie w kraju.

KONGRES PRAWA POKOJU

Z inicjatywy polskich uczonych, członków towarzystwa prawa międzynarodowego zwołany ma być jeszcze w roku

bieżącym międzynarodowy kongres w sprawie kodyfikacji prawa pokoju. Kongres ten odbędzie się w Haadze pod egidą Ligi Narodów.

Z takich to powodów, ja — kochając Polskę, szanując język i zwyczaje ojców moich... uważam, że Polska została spaczona i poniżona, że dokonano w niej zmian szkodliwych i niszczących, uważam, że bezreligijność podkopuje Jej fundamenty i z tej to przyczyny wolę pozostać na boku, a nawet wcale zapomnieć o tej Polsce, a chęć zostać dobrym, prawym obywatelem amerykańskim — Gerge Cherry.“

Zniechęcenie szasło tak daleko, że autor listu wyparł się swego polskiego nazwiska — Wiśniewski, a przezwiał się po angielsku — Cherry. Takich jest więcej. „Kurjer Narodowy”, wychodzący w Nowym Jorku, robi przy liście słuszną uwagę, że jeżeli jest źle, to trzeba pracować, żeby zło usunąć, a nie uciekać z pola walki.

Zapewne, ale nie wszyscy umieją się zdobyć na bohaterstwo. Nie potępiamy ich za to, nie wszczynajmy jątrzących i bezowocnych sporów, lecz dopomóżmy z miłością.

Przekonajmy ich, że Polska dzisiejsza, nie z samych niedowiarłów się składa. Zauważyłem, że oni chcą być o tem przekonani i mile takich wywodów słuchają.

Ukażmy im teraz, z okazji wystawy, Ojczyznę w blaskach odrodzenia, z oblaczem rozradowanem po cudzie zmartwychwstania, z pewnością ostatecznego

zwycięstwa na czołe, wyprostowaną dumnie, bez zmarszczek i giestów żebraczych, Królowę i Matkę.

Amerykanom imponuje energja, czyn, zaradność, samowystarczalność: o godzinę nie zapyta, jeżeli sam sprawdzić może, o wskazanie drogi nie poprosi, jeżeli sam znaleźć ją potrafi. Na zapytanie: „jak ci się powodzi?” odpowiada:

— O, dobrze, gdyby było lepiej, to bym nie wytrzymał, — chociaż już dzwiga osiem krzyżyków na grzbiecie.

I tak we wszystkim.

Okażmy więc wobec nich tę energję i skuteczną zaradność, optymizm, poczucie własnej godności i dumę narodową, ukażmy dodatnie strony naszego gospodarstwa narodowego, choćby nawet z pewną przesadą, opartą oczywiście na realnej nadziei i ufności w ostateczne zwycięstwo ducha katolickiego i narodowego nad nihilistycznymi dążeniami międzynarodówek.

Nie wywłóczmy przed nimi naszych własnych partyjnych, naszych tlejących jeszcze tu i owdzie antagonizmów dzielnicowych, a podkreślajmy wszędzie to, co nas łączy i pokazujmy wspólne zdobycze i zmianę na lepsze w porównaniu z tem, co było za rządów zaborczych.

(c. d. n.)

**POCZTA NIEDOSTĘPNA DLA
DZIENNIKÓW**

Z dniem 1 czerwca wchodzi w życie zarządzenie Min. Pocht i Telegrafów znoszące opłaty ryczałtowe dla dzienników i czasopism, rozsyłanych w obrębie Warszawy. Zarządzenie to ma na celu odciążenie pracy listonoszom, gdyż dzieńniki stanowią obecnie połowę roznoszonych przesyłek. Z prawa do opłat ryczałtowych w Warszawie korzystać będą wyłącznie czasopisma o znaczeniu gospodarczym, propagandowym i t. d.

ROZSZERZENIE SIECI GAZOWEJ

Skutki mrozów tegorocznych odczuwały Miejskie Zakłady Gazowe przez cały kwiecień, a nawet w pierwszych dniach maja. Na wielu ulicach poniżej 40 cm. od powierzchni jezdni trzeba było rąbać zmarzniętą ziemię na głębokości od 0.6 do 1 metra. W ostatnich tygodniach gazownia miejska poza wykonaniem szeregu odłożonych z powodu mrozów napraw sieci oraz nowych odgałęzień przelożyła przewód tłoczniowy z dawnej ulicy Tunelowej na nowy jej kierunek na długości 600 metrów b. oraz rozpoczęła roboty inwestycyjne sezonu bieżącego od ulicy Polnej i Batorego.

STRZAŁY DO ZŁODZIEI

W nocy ze środy na czwartek, patrolujący na ul. Błońskiej posterunkowy, zauważył trzech mężczyzn, objuczonych workami, którzy na widok policjanta, począli uciekać. Wówczas posterunkowy strzelił do uciekających pięć razy, jednak chybił. Na odgłos strzałów uciekający porzucili wory, w których znalaziono 160 skórek karakulowych i 70 skórek skunkowych, pochodzących z kradzieży. Złodzieje zbiegli.

ZWŁOKI TOPIELCA

Wczoraj rano wydobyto koło mostu Kierbedzia płynące zwłoki Henryka Piłatowicza, urzędnika biura Orbis, który utonął w dniu 25 bm. podczas przejazdu łódki.

GROŹNY POŻAR

Wczoraj o godz. 10.30 zrana, zaalarmowała Komenda miasta wszystkie strażnice ogniowe, donosząc, że pali się las w gminie Zaborów, należący do p. Zofji Piłsudskiej, krewnej p. Marszałka.

Pożar był niebezpieczny z tego powodu, że niedaleko płonącego lasu znajdują się składy amunicyjne cytadeli warszawskiej, które tam przeniesiono, po pamiętnym przed laty wybuchu.

Równocześnie zaalarmowane zostały garnizony Modlina, Kazunia, oraz Cyta-

deli, które wysłały na miejsce pożaru kilka kompanii wojska, przeważnie saperów. Do akcji ratowniczej przyłączyło się również około 500 ludzi, zdążających do miejscowego kościoła, oraz sąsiednie posterunki policji.

Pożar ugaszono o godzinie 13. Spaliło się 100 morgów zagajnika 26-cio letniego. Straty wynoszą około 200.000 zł. Straż warszawska nie mogła dojechać na miejsce wypadku, z powodu piaszczystych dróg, na których ugrzęzły ciężkie maszyny automobilowe. Wobec tego udział brała tylko straż z Zaborowa i Czesnowa.

LISTONOSZ — ZŁODZIEJEM

Lokator domu przy ul. Jagiellońskiej Nr. 36, Pietraszek zawiadomił policję, że z listu wartościowego skradziono mu 10 dolarów. W sprawie tej oskarżono listonosza Stanisława Piwczaka. Nowomiejaska 18, od którego pieniędzy tych nie odebrano. Okazało się, że Piwczak był już karany za kradzież i posiada w urzędzie śledczym fotografię — jako złodziej kieszonkowy.

TEATRY

REPERTUAR.

TEATR WIELKI daje dziś egzotyczną operę Bizeta „Poławiacze pereł” z p. Bandrowską-Turską i Mossakowskim, pod dyr. p. Dołyckiego. W sobotę „Wesele Figara” w doskonałej premierowej obsadzie. Dyryguje p. Bojanowski.

TEATR NARODOWY daje dziś ostatnie przedstawienie komedji J. I. Kraszewskiego p. t.: „Radziwiłł Panie Kochanku” w wykonaniu pp.: Mieczysława Frenkla, Rotter-Jarnińskiej, Majdrowiczówny, Zelwerowicza, Tadeusza Frenkla, Hnydzińskiego, Zejdowskiego. W sobotę Teatr Narodowy zostaje zamknięty na miesiąc.

TEATR LETNI dziś ostatnie przedstawienie komedji Gustawa Beylina p. t.: „Zakład o miłość” w zespole premierowym, na czele z

**KAPELUSZE
I
CZAPKI
MĘSKIE**

KAROL STEGNER ul. TRĘBACKA 11.

pp.: Olą Leszczyńską, Gellówną, Różyckim i in. W sobotę wchodzi na repertuar krotkowiła Wincentego Rapackiego p. t.: „W czepku się urodził”, w reżyserji p. Warneckiego i z udziałem pp.: Lenerówny, Broniszówny, Łaskiej, Orwida, Kurnakowicza i in.

Teatr Polski

Ładna historia

TEATR POLSKI daje dziś komedję Caillaveta i de Flers'a p. t.: „Ładna historia”, która grana będzie aż do najbliższej premjery Bernarda Shaw'a. Przedstawienie dzisiejsze nosi charakter uroczysty w związku z jubileuszem 50-lecia pracy scenicznej p. Zofji Czaplińskiej. Premjera prasowa „Ładnej historii” odbędzie się w poniedziałek, 3 czerwca.

Teatr Mały

Rozum i głupstwo.

TEATR MAŁY gra od dziś komedję Perzyskiego p. t.: „Rozum i głupstwo”.

M U Z Y K A

Z FILHARMONJI

Dziś, w piątek, wystąpi z koncertem w Filharmonji nasz słynny wirtuoz Paweł Kochański, który po dłuższej nieobecności w kraju przybywa do Polski, aby dochodem z jutrzejszego koncertu przyjdzie z pomocą uczącej się młodzieży konserwatorium i szkoły muzycznej im. Chopina. Program koncertu-recitalu bardzo obfity i niezwykle interesujący.

GDZIE KUPOWAĆ W WARSZAWIE?

<p>MEBLE solidne najtaniej Wybór wielki!</p> <p>Sypialnie, jadalnie, gabinety. Kredensy, stoły, krzesła. Otmiany, tapczany, kozetki. Bystolki, okazyjne salony i komplety klubowe. Gotówka, ratami. Dogodne warunki.</p> <p>„FLORIDA”. Chmielna 41, róg Marszałkowskiej.</p>	<p>Książki do nabożeństwa w dużym wyborze najtaniej kupuje się w księgarni</p> <p>PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO</p> <p>Krakowskie Przedmieście 71.</p>	<p>BALUSTRADY schody, okna, kolumny roboty ślusarskiej po cenach konkurencyjnych solidnie wykonywa</p> <p>J. KRYGIEL Redutowa 10, tel. 53-15.</p>
<p>Zakład Krawiecki! JAN ŚNIEGULA UL. NOWOGRODZKA 25.</p> <p>Poleca wykwintną robotę ze swych i z powierzonych materiałów. Solidnym udziela kredytu.</p>	<p>NA RATY I ZA GOTÓWKĘ</p> <p>Wykwintne okrycia damskie, męskie, uczniowskie, dziecięce oraz kofecki damską oddają na dogodnych warunkach.</p> <p>Solidna robota. Ceny konkurencyjne.</p> <p>L. Szablowski, Bracka 6.</p>	<p>Na sezon wiosenny Kapelusze i czapki sportowe w modnych fasonach i kolorach</p> <p>poleca</p> <p>POCHMARA Zgoda 3. Tel. 79-24.</p>

Medale złote Petersburg 1916
Warszawa 1927 rok.

Ortopeda Ant. Kugler
Marszałkowska 42, tel. 146-52.

Poleca najnowszych ulepszeń:
protezy, aparaty ortopedyczne, pasy brzuszne i przepuklinowe, wkładki na płaską stopę.

Obuwie ortopedyczne.

Gilzy patentowane z podwójną watką „DANDY” patent Nr. 714
Polskiej wytwórni gilz

„ZNICZ”

Bronisław Szybowski i S-ka
Warszawa, Marszałkowska 49, tel. 162-48.

Główny Skład Patefonów
ADAMA KLIMKIEWICZA
Warszawa
Marszałkowska Nr. 154.

Wysyła bezpłatnie:
Cenniki i repertuary oraz warunki

Warszawskie Zakłady Konfekcyjne
Sp. z ogr. odp.

Biuro w Warszawie, ul. Podwale 13
telefony 191-80 i 335-22.

Własne wytwórnie: Odzież konfekcyjna, odzież techniczna, bielizna sportowa, umundurowania.

PIÓRA WIECZNE
reparuje specjalny zakład po cenach przystępnych.

S. Kuliński i S. Zajac
Nowy-Swiat 33 w podwórzu.
Tel. 149-29.

Tak wyglądają dzieci odziewane FOSFALINĄ D-ra MONIKOWSKIEGO.

Każda marka, dbająca o zdrowie swych dzieci, odziewa je tylko bardzo smaczną Fosaliną D-ra Monikowskiego,

która wpływa dodatnio na rozwój tkanki kostnej, zawierającej wszystkie sole odżywcze, niezbędne dla wzrostu i rozwoju dziecka.

Fosalina d-ra Monikowskiego ułatwia niemowlętom żabkowanie.

Fosalina d-ra Monikowskiego, to najlepsza odżywka dla dzieci matek i rekonwalescentów, przewyższająca jakością wszystkie inne środki odżywcze.

Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i sklepach kolonialnych.

Cena pół pudełka zł. 2,— całego zł. 3,50.

Uwaga! Żądać tylko w oryginalnych blaszanych pudełkach z f. „Proton”.

Skład główny: „PROTON”
Warszawa,
ul. św. Stanisława 9-11.

KSIĘGARNIA PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO
W WARSZAWIE, KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE Nr. 71

uzupełnia umiejętnie biblioteki parafjalne doborowem książkami.

Katalogi specjalne gratis.

Farby lakiery i chemikalja

Zdzisław Rudnicki
Warszawa, Podwale 13
tel. 335-22 i 191-80.

NA RATY
KARPOWICZ WACŁAW
Miodowa 6. tel. 152-20.

Polecamy na sezon wiosenny palta męskie, damskie, garnitury oraz materiały tekstylne, kamgarny, gabardyny, wełny, jedwabie i inne.
Obuwie.

PRZEGLĄD KATOLICKI

WYCHODZI NA NIEDZIELĘ, KOSZTUJE ROCZ. 24, KWART. 6, MIES. 2 zł.

Przegląd Katolicki omawia zagadnienia religijne, społeczne i kulturalne; orientuje w aktualnych kwestjach pod kątem widzenia etyki katolickiej. Przegląd Katolicki ma obszerną kronikę zagraniczną, dotyczącą życia katolickiego i akcji katolickiej, umieszcza recenzje nowych książek polskich i zagranicznych.

Jedyny w swym rodzaju tygodnik — niezbędny dla każdego świątelnego katolika.

Redakcja i Administracja:

WARSZAWA, KRAK. PRZEDMIEŚCIE 71.

CENA NUMERU w Warszawie i na warszawskich dworcach kolejowych 20 groszy. Przedpłata miesięcznie w Warszawie i na prowincji 4 zł. 50 gr. zagranicą zł. 8

CENY OGŁOSZEN: Za wysokość 1 milim. lub za jego miejsce. przed tekstem (układ 4-szpaltowy) 70 gr. w tekście (układ 4-szpaltowy) 90 gr. wzmianki 1 zł. 50 gr. Za tekstem (zwyczajne) układ 8 szpaltowy 30 gr. Drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy 50% taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne (skośne) o 50% drożej. Ogłoszenia Przyjmuje się tylko za gotówkę.

Adres Redakcji, Administracji i Ekspedycji **Krak. Przedm. 71.** Telefon Redakcji 503-59. Administracji 240-15.

Redaktor odpowiedzialny i kier. literacki: LEON RADZIEJOWSKI.

Wydawca: Dom Prasy Katolickiej Sp. z o. o.

Druckerei Archidjusz (Domu Prasy Katolickiej)